

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et
Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra
aetate doctissimum diuersis temporibus missae**

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Batus Rhenanus Selistatinus, Ioanni Capnioni Phorcensi S. D. P.

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

IO. REUCHLIN LIBER PRIMVS

infigi possint non intelligo. Singula absoluemus uita comite, uiri-
busq; reassumptis, In hebræo sermone quo abunde doctus es si sint
hæ dictiones bobel & bouel, earundé peto cū p̄senti gerulo interpra-
tioné. Vale feliciter, Ex Iustingen. viii. die Aprilis Anno. M.D.II.

Georgius Similer, Joanni Reuchlin Phorcensi.

LL. doctori. S. D. P.

Non possum illud probatissimi poetæ p̄ceptor doctissime nō
recordari, q̄ te tam læta tulerunt secula. Aenea in gratiã Dido
nis orãte, qm̄ nobis infœlicitas temporũ (iniuriã uerius dixe-
rim) inuidit cã supellectilẽ q̄ ad ingenii cultũ p̄inet, appellamur
& interpellamur assiduo, p̄pter extirpandã barbariẽ in sacris codici-
bus ex Amanuẽsiũ lituris passim interlitã insperãq;. Verũ emũero
falx deest. Nobis quidẽ uidet̄ æqui boniq; facile esse consulere inter
n̄os, q̄q; (ut est apud Hieronymũ in proœmio super Iob) tãta sit ue-
tustatis consuetudo ut etiã cõfessa plarisq; uitia placeant, dũ magis
pulchros habere uolũt codices q̄ emẽdatos. Proficere igit̄ nobis est
aius si codices hebræi extarẽt, ut genuino & gẽtilicio idiomate uer-
sari dirũ & pestilentẽ quibusdã & fere publicum errorẽ eximerem⁹,
qui. S. spiritus oracula diuinitus ad nos deriuata, p̄ arbitrio suo cor-
rigere, potius inuerrere & deprauare conant̄. Tu nobis ansam capu-
lumq; falcis præbe, & uel psalteriolo uti pollicitus es succurre, mox
mox ad ædes tuas redituro q̄ primũ. Scio nanq; pectus tuũ recẽti ad
huc æstu curarũ ex ædificatoria sollicitudine q̄ddam deferuere in-
dignum liberalissimis literis, hebræas significo, q̄ uirũ undique fariã
rotundum integrũq; & nulla penitus animi nebula turbatũ sibi uẽ
dicant, q̄ possunt exclamare. Sancti estote, nos q̄dem sanctæ sumus,
lingua certe breuis, sed fuci ac sensus plenissima. Quid plura? Mi-
sertũ est me Republicæ literariæ, quotiẽs cogito me me esurire co-
dices chartaceos, atq; alii parcissime tractãt eboreos. Vale caput &
columen literatorũ, qui perinde alios superas, restinguit stellas ex-
ortus ut aerius sol. Datã Phorce. xii. Kalen. Iulias. Anno. M.D.IX.

Beatus Rhenanus Selistatinus, Joanni

Capnioni Phorcensi. S. D. P.

Iacobus Faber Stapulẽsis uir ex om̄i æuo incomparabilis om̄q;
disciplinarũ uberrimus fons, qui philosophiã nimio situ squalen-
tẽ & suo uiduata splendore ita illustrauit, ut Hermolao Barbaro

& Argyropylo Byzatio præceptoribus (quod quodam loco adnotasti) olim tuis huic lōge plus nitoris attulerit. Ille. n. præter latinitate doctū paraphrasten Themistiū & Dioscoridē adhuc a quibusdā sup̄ssum parū quod quidē editū sit elucubrauit. Alter totā Aristotelis philosophiā in latinū e græco uertit, sed nudā nullisq; illustratā cōmentariis, quo legentiū mētes obscura eius philosophi sensū facilius intelligāt, hic uero peripateticā doctrinā ita reddidit puiam, ut neq; Ammonio neq; Simplicio aut Philopono iam sit opus. Is in quā celeberrimus uir cū ego apud Parisios philosophiæ studiorū affecta degerē, mihi opido familiaris fuit, quo factum est, ut & i Germaniā reuerso mihi, de rebus suis nonnunq̄ scripserit. Et quoniam Cusani omnium Germanorum doctissimi opera a se recognita imp̄ssioni tradere in animo habet, elapso iam tēpore per literas a me rogauit, ut si quæ superessent eius uiri opuscula p̄sertim Directoriū speculātis, quod Tritemius in Catalogo suo ponit excribi curarē. Dedi iam ego opam apud multos ut aliquid conquirerem, cum Moguntia apud Grefemundum, tum Friburgi apud Gregorium Ruschiū cartusium, q̄ is uisitatoris officio fungens uarias bibliothecas, eius præcipue regiōis ubi Cusa adhuc in humanis agens, frequens fuisset, sæpe perlustraret atq; excuteret. Hic aut̄ p̄ter libellam de deo abscondito quem pridie exscriptum habeo, & sermones nihil se adhuc comperisse affirmat. Percontatus p̄terea sum a Pelecano Rubeacensi, uidisset ne uspiam tale quippiā, retulit is te multa habere quæ Cusa composuisset, sed paucis ea cōmunicare, quippe quæ apud te essent in magno p̄cio. Significauit mihi hoc idem Ruschius Cartusiensis. Cœpi itaq; eruditissime uir exinde cogitare, quo pacto mea opera particeps eorundē libellorū Faber efficeretur. Et primo cum de paradisi ad te literis consilium inuissem, & me ipsum aspicerem, frustra me cāturū esse subuerebar, mox cum Fabrum cui hæc mitti deberent, & cui uix negari possent cōsiderarem, animus mihi fidēter petendi datus est. Non. n. tanto uiro qui te & tua omnia mirum in modum laudat, extollit, magnificat, te nō obsequuturū facile unq̄ crediderim. Qui de te in quintuplici psalterio (quod ad hebraici & græci exemplaris archetypū ueritatem fidelissimè recognitam, & uenustissimis notis informatum, mihi nuperrime muneri misit) ita honorificā mentionē facit, ut libeat eius hic uerba recensere, quom

IO. REUCHLIN. LIBER PRIMVS

de super sancto regis nostri & Seruatoris nomine loquitur, sic inquit
entis. Illud idem scripsit Mirandula, & de eodem librū edidit elegā
tissimus & sine controuersia inter Sueuos doctissimus Ioannes Ca
pniō, cuius paulo ante meminimus, quem quidem libellum ab illo
diuino benedicto & mirando nomine de Verbo Mirifico nuncupa
uit. Haftenus Faber. Quin aliis in locis Reuchlinianorū indimēto
rum (sic. n. nominat) saepe meminit. Vides igitur quāti te faciat Fa
ber, quātaq; honoris p̄fatione de te loquatur. Memini ego ex eius
me ore nō semel audire. Doctus & reuera is qui se Fumulum appē
lat. Hæc autē si ut tibi aduler me in medium afferre credis, lōge erras
Non enim ex eorum numero sum qui aliud blactērant, aliud in pe
ctore clausum gestant, sentit animus cum calamo, lingua cū corde
Mouere itaq; præstātissime uir ad mihi commodādos libellos, nō
modo ob Fabri in te beneuolentiam, sed & ob maximam Germa
niæ laudem, quæ inde Germanis omnibus adcreset. Excusi sunt iā
pridem non inficior eiusdem dialogi multi, quos omneis & ego in
ter meam librariam supellectilem teneo, sed erratorum immunes
non sunt. Quare cum iis recognitis atq; elimatis sermones quos ex
pontificia Romæ bibliotheca excriptos habet, & tui dialogi acces
serint, erit profecto opus undiquaq; cōsummatissimū. Verum ut ad
id faciendum propensior reddare, dono tibi misi elegantissimum
politicorum opus, quod ab hinc triennium Faber Stapulēsis ex sua
officina emisit. Tritum enim est apud græcos adagium, *χεῖρ χεῖρα
νίπιδι καὶ δάκτυλος δάκτυλον*. Da & accipe, mutuū nanq; muli scabūt,
ut est apud epigrammatariū Burdegalensem. Tu igitur eloquentif
sime uir, morē mihi in hac re geras, quod si egeris, erit cur tibi perpe
tuo deuinctus existā. Si p̄terea propositiones Cusæ impressas, Sym
machi epistolas, aut Egesippii historici christiāi libros scriptos apud
te habes, patiare obsecro ut me adeant, & ad aliquot dies mecū ho
spitētur, redibunt sancte polliceor. Astutum Hermonymus lacedæ
monius non tam doctrina q̄ patria clarus olim tibi apud Parisios
p̄ceptor, & mihi græcæ linguæ tyrocinia exposuit, tui subinde me
mor. Vale Germaniæ immo totius orbis decus, & Rhenanum tuū
inter eos referto, qui tibi sunt opido q̄deditissimi. Ex Helueto quod
uulgus Slesstat corrupta nomenclatura uocat, decima luce Nouē
br. Anno a Christo nato DD, D. IX.